

Natuurmonumenten
BE Rotterdam/Nieuwkoop
W. Nagel
Rijksstraatweg 127
2645 BS Delfgauw
Nederland

Datum 12 november 2021
Behandeld door W. Nagel
Telefoonnummer 06-83630314
Ons kenmerk 65101-2021-26
Natuurgebied Delfland
Onderwerp Zienswijze Ontwerp Waterbeheerprogramma 2022-2027 (WBP6)

Geachte dijkgraaf en hoogheemraden van Delfland,

Natuurmonumenten en de Natuur- en Milieufederatie maken graag van de gelegenheid gebruik een zienswijze in te dienen op het 'Ontwerp Waterbeheerprogramma 2022-2027 (WBP6).

Wij spreken onze waardering uit voor de inspanning die gepleegd is om de diversiteit aan activiteiten van Delfland te beschrijven. Echter, de informatie is moeilijk vindbaar en het thematische overzicht van maatregelen maakt niet alles goed vindbaar, ook omdat de maatregelen vrij oppervlakkig blijven en niveau 3 niet te bekijken valt.

Bij de meeste thema's zijn de doelen en projecten ons inziens niet voldoende 'SMART' geformuleerd in het eerste en tweede niveau. Wij begrijpen dat Delfland rekening houdt met diverse belangen, maar het lijkt er niet op dat elk belang evenveel gehoord wordt. In het belang van waterkwaliteit, klimaatadaptatie en duurzaam grondgebruik is krachtige sturing door het waterschap nodig, met een goed functionerend watersysteem als belangrijk uitgangspunt. Dat vereist concreet afrekenbare doelen en maatregelen voor korte en langere termijn. Deze zijn niet vindbaar voor de lezer en hierdoor dus niet te beoordelen op concreetheid. Dit is een lacune die afbreuk doet aan het verzette werk door het waterschap. Hierbij zou ons inziens ook meer ingezet moeten worden op toezicht en handhaving, want de gestelde doelen worden op deze manier niet gehaald.

Waterkwaliteit

Ook al valt het onderdeel waterkwaliteit sec niet onder de inzage procedure, toch willen we even meegeven dat het een flinke opgave is om de permanente influx van verontreiniging vanuit de glastuinbouw en de melkveehouderij, maar ook uit andere bronnen (denk aan medicijnresten, microplastics, vislood, PAKs) terug te dringen en om de ecologische kwaliteit van de Delflandse wateren op orde te brengen. Het zal op deze manier niet lukken om

Aan Natuurmonumenten, W. Nagel
Datum 12 november 2021
Ons kenmerk 65101-2021-26
Onderwerp Zienswijze Ontwerp Waterbeheerprogramma 2022-2027 (WBP6)
Pagina 2 van 4

uiterlijk in 2027 de belangrijkste doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) te kunnen halen, daardoor heb je ook de andere onderdelen binnen het waterschap en dus dit WBP6 nodig om deze doelen wel te halen.

Naar onze mening behoren in het WBP6 veel concreter álle watermaatregelen benoemd te worden die nodig zijn om de kwetsbare (natuur-)gebieden en het grondwater te beschermen. Bedenk dat de aanpak van verdroging onder de doelen en verplichtingen van de KRW valt en uiterlijk in 2027 moet zijn opgelost, dit na al twee keer uitstel te hebben gekregen. Wij zien graag expliciete grenswaarden van de waterkwaliteit gekoppeld aan de meetjaren 2023 en 2025, en bij onvoldoende verbetering afdwingbare maatregelen. Tevens is het in deze versie van het WBP6 niet mogelijk naar het KRW maatregelenpakket door te klikken, dat zou het een stuk gebruiksvriendelijker maken.

We zijn overigens blij met de aanpassing in het KRW programma dat er meer nodig is om de toekomstige risico's te pareren (zie het inspraakrapport). Echter, dit is naast het bekijken van het sturen van de boezemstromen nog niet voldoende en nog niet concreet genoeg om onze zorgen rondom het verbeteren van de waterkwaliteit weg te nemen. Wij blijven hierop hameren omdat de KRW is ingesteld zodat de natuurdoelen haalbaar worden.

Waterkwantiteit (Verdroging)

Het moet ons van het hart dat wij de term verdroging amper tegenkomen in het WBP6. Terwijl dat voor ons als natuurorganisaties één van de meest urgente problemen is. Drie jaren met langdurige droogte hebben dat extra zichtbaar gemaakt, de al wankele biodiversiteit heeft forse klappen gekregen. Het inzicht is inmiddels overal doorgedrongen dat een goed en meer natuurlijk functionerend watersysteem leidend moet worden voor ons landgebruik.

Delfland kan en moet daar grotere stappen in zetten dan nu gebeurt. Wij dringen erop aan om concreet uit te werken hoe het waterschap zelf een actieve bijdrage zal leveren aan de ruimtelijke ordening met water als sturend mechanisme.

Als concrete ambitie zou in het WBP6 kunnen worden opgenomen dat in een bepaald aantal gebieden het grondwaterpeil verhoogd wordt. Dat gaat een stap verder dan de huidige ambitie, waarin alles wordt overgelaten aan gebiedsprocessen, zónder afrekenbare doelen.

Dit sluit naadloos aan bij de Watervisie, die in het filmpje beknopt wordt samengevat. Het tweede perspectief:

Delfland wil voldoende zoetwater in het beheergebied beschikbaar hebben om verdroging tegen te gaan en maatschappelijke, economische en ecologische functies te waarborgen. In de ruimtelijke planvorming dragen ontwikkelingen positief bij aan de hoeveelheid zoetwater in het gebied. Om droogte te bestrijden wordt water meer vastgehouden.

Dit streven is in principe te begrijpen, er wordt echter voorbij gegaan aan het feit dat we in een delta wonen, leven en werken. Delfland lijkt hiermee te zeggen dat er geen verzilting mag

Aan Natuurmonumenten, W. Nagel
Datum 12 november 2021
Ons kenmerk 65101-2021-26
Onderwerp Zienswijze Ontwerp Waterbeheerprogramma 2022-2027 (WBP6)
Pagina 3 van 4

optreden in dit gebied, terwijl dit gebied van oudsher een gebied is wat bij uitstek juist onderdeel is van de zoet-zout gradiënt in de delta. Nu is dit inderdaad niet meer het geval omdat door het doorspoelen met zoet water een compleet geïsoleerd systeem is ontstaan. Graag zien we dat hierover het gesprek gevoerd kan worden en uitgezocht kan worden wat de kansen zijn voor de natuur en biodiversiteit wanneer dit dogma losgelaten wordt. Overigens laat dit onverlet dat het vasthouden van zoet water voor functies zinvol is, maar ook hier ontbreken concrete doelen.

Rol van het waterschap

In het WBP6 wordt beschreven hoe het waterschap zijn rol ziet in de veranderende samenleving. Wij herkennen hier veel in, toch vinden wij dat het waterschap een te bescheiden rol kiest.

Dit uit zich in heel veel clusters waarbij wordt aangegeven dat de opgaven worden gezien, maar dat de benodigde maatregelen alleen in samenwerking met partners aangepakt kunnen worden. Dit geldt bijvoorbeeld bij het onderdeel bodemdaling.

Wij missen in deze benadering de belangen van de natuur. Bij waterkwantiteit lezen wij niets over 'functie volgt peil' in de veengebieden, hier wordt vooral nog het peilbeheer ingegeven vanuit de aanwezige gebruiksfuncties.

Naar onze mening zijn de gevolgen van de CO₂- en methaanuitstoot en bodemdaling in de veenweidegebieden ernstig genoeg dat het waterschap hier vanuit zijn verantwoordelijkheid een veel actievere rol moet zoeken. Het waterschap zou de emissies uit veenbodems en moerige gronden moeten meenemen in zijn beleid in moeten zetten op natuurlijke vernatting en het opzetten van peilen.

Een andere belangrijke taak van het waterschap betreft 'vergunningen, toezicht, handhaving', gezien de effecten van diverse activiteiten op de waterkwantiteit en -kwaliteit of op de biodiversiteit. Wij stellen voor om in vergunningen op te nemen:

- niet alleen voorwaarden voor watercompensatie, maar ook voor het natuurvriendelijk inrichten daarvan;
- een voorschrift voor de verplichting tot retourbemaling;

Daar waar u (soms tijdelijk) het beheer van gronden uitbesteedt aan agrariërs, zien wij graag dat u hier de uitgangspunten die gelden voor de biologische landbouw als richtlijn hanteert. Wij weten dat in de praktijk afwegingen - waterpeil, maaien, 'bestrijden', handhaving - binnen een bepaalde bandbreedte nog sterk cultuur- of kennisbepaald zijn. Voor meer ecologisch beheer is nog veel 'missiewerk' te doen. Wat gaat het waterschap daar in de komende WBP-periode aan doen?

Concluderend

Het ontwerp-WBP6 geeft op veel gebieden de goede richting aan. De urgentie om het watersysteem op orde te brengen met als doel een klimaatbestendig, schoon en duurzaam

Aan Natuurmonumenten, W. Nagel
Datum 12 november 2021
Ons kenmerk 65101-2021-26
Onderwerp Zienswijze Ontwerp Waterbeheerprogramma 2022-2027 (WBP6)
Pagina 4 van 4

waterbeheer, zien wij echter nog onvoldoende terug. Graag zien we de extra stap die nodig is voor Delfland om te zetten terug in het definitieve WBP6.

Met vriendelijke groet,

Mede namens de Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'A. Wijnants', with a long horizontal line extending to the right.

Anneklaar Wijnants
Provinciaal Ambassadeur Zuid-Holland en Zuidwestelijke delta